

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 433/2016 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Ulkopoliittisen instituutin asenteellisesta julkaisutoiminnasta ja uhkakuvien perusteettomasta lietsonnasta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Markus Mustajärven /vas näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 433/2016 vp:

Mikä on se konkreettinen uhka, johon valtioneuvosto varautuu liittyen Suomen itsenäisyyden satavuotisjuhlavuoteen 2017 ja

Pitääkö valtioneuvosto Venäjää sellaisena valtiollisena toimijana, joka kyseenalaistaa Suomen itsenäisyyden?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Kirjallisen kysymyksen johdanto viittaa Ulkopoliittisen instituutin (UPI) elokuussa 2016 julkaisemaan selvitykseen ”Venäjän muuttuva rooli Suomen lähialueilla”. Selvitystyön toteuttajataha on Ulkopoliittinen instituutti, joka on eduskunnan alainen mutta tutkimuksellisesti itsenäinen tutkimuslaitos. Raportti on osa valtioneuvoston yhteistä selvitys- ja tutkimustoimintaa (VN TEAS), jonka avulla vahvistetaan päätöksenteon tietopohjaa. Ulkoministeriön muotoileman tietotarpeen mukaisesti raportti tarkastelee Venäjän ulkopoliitiikan muutosta erityisesti arktisen alueen, Itämeren ja energiapolitiikan osalta ja arvioi muutokseen liittyviä riskejä Suomelle. Tutkijat tekivät työtään itsenäisesti ja yleisiä tutkimustyötä määritteleviä periaatteita noudattaen. Raportti ei heijastele valtioneuvoston tai ulkoministeriön kantoja, vaan sen sisällöstä vastaavat selvitystyöhön osallistuneet tutkijat.

Hallitusohjelman mukaisesti Suomi kasvattaa yhteiskunnallista valmiutta ja varautuu erilaisiin kasvaviin riskeihin ja uusiin uhkiin. EU ja monet sen jäsenvaltiot, Suomi mukaan luettuna, ovat parantaneet valmiuttaan vastata hybridivaikuttamiseen ja sen osana tapahtuvaan informaatiovaikuttamiseen. Suomessa toimenpiteitä informaatiovaikuttamiseen varautumiseen valmistelee valtioneuvoston viestintäjohtajan koolle kutsuma poikkihallinnollinen informaatiovaikuttamisen työryhmä. Tavoitteena on muun muassa saada Suomeen kohdistuvasta informaatiovaikuttamisesta kokonaiskuva sekä varautua erilaisiin Suomeen kohdistuviin riskiskenaarioihin. Ryhmä on saanut valtuutuksensa valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittiselta valiokunnalta, valtioneuvostoa ja ministeriöitä avustavalta turvallisuuskomitealta sekä kansliapäälliköiden kokoukselta vuonna 2015.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 433/2016 vp

Suomi valmistautuu parhaillaan 100-vuotisjuhliin vuonna 2017. Juhlavuoden organisoinnista vastaa valtioneuvoston kansliassa toimiva Suomi 100 –hanke. Myös juhluvoiteen mahdollisesti liittyviin haasteisiin ja riskeihin varaudutaan. Ei voida sulkea pois mahdollisuutta, että Suomen 100-vuotisjuhlavuoteen voi kohdistua erilaisia informaatiovaikuttamisyriytyksiä, joista yksi voi olla tarkoitushakuinen historian uudelleentarkastelu. Vuosi 2017 on jo nyt herättänyt paljon kiinnostusta, keskustelua ja erilaisia mielipiteitä muun muassa Venäjän mediassa. Historiallisista syistä johtuen vuoden 1917 tapahtumia tarkastellaan eri tavalla Venäjällä ja Suomessa. Ajoitain esiintyy myös näkemyksiä, joissa kiistetään Suomen Venäjästä irrottautumisen laillisuus. On kuitenkin tärkeää erottaa viralliset lausunnot yksittäisistä mielipiteistä. Venäjä ja monet venäläiset toimijat haluavat olla mukana juhlistamassa 100-vuotista itsenäisyyttämme. Useita erilistilaisuuksia, historiaseminaareja ja kulttuuritapahtumia valmistellaan yhteistyössä suomalaisten ja venäläisten toimijoiden kesken.

Venäjä on Suomen merkittävä naapuri. Maidemme väliset suhteet perustuvat erilaisiin kahdenvälisiin ja kansainvälisoikeudellisiin sopimuksiin. Suomi julistautui itsenäiseksi 6.12.1917 ja Venäjä tunnusti Suomen itsenäisyyden 4.1.1918. Valtiollisena toimijana Venäjä ei kyseenalaista Suomen itsenäisyyttä.

Helsingissä 26.9.2016

Ulkoasiainministeri Timo Soini